

KURJER ZAGŁĘBIA

Uziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 400, miesięcznie 1.35 z odnoszeniem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 4.80, miesięcznie 1.60 Poczta w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4.50 miesięcznie 1.50; Poczta w okupacji Austriackiej kwartalnie kor. 7.50 miesięcznie 2.50.

OGŁOSZENIA Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1.50, po tekście III str. 65 fen. Nadesłane w tekście Mk. 1.75. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 45 fen. drobne ogłoszenia za wyraz 8 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dębińska Nr. 7.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej rano.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie.

— agentury w kraju i zagranicą. —

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę zwłokom najukochańszej córki naszej

WŁADYSŁAWY ZDEBICHÓWNY

a w szczególności ks. Kapelanowi Fr. Sonikowi, Siostrom Miłosierdzia, Dr. Zieleniewskiemu, oraz p. p. Nauczycielkom, drużynom harcerskim żeńskiej i męskiej, koleżankom, znajomym i p. Mazurkiewiczowi za wykonanie podniosłych pieni religijnych śladają staropolskie „Bóg Zapłać”

R O D Z I C E .

PRZEMOWA

J. E. Biskupa Kieleckiego

przy odsłonięciu płaskorzeźby
Tadeusza Kościuszki w Kielcach,
dnia 21-go października 1917 r.

(w streszczeniu).

Wspomniawszy we wstępie o upadku Rzeczypospolitej i rozstroju wewnętrznym w kraju, o wysiłkach narodu do odrodzenia przez Konstytucję 3 Maja i zdradnej Targowicy, w dalszym ciągu swej przemowy ks. Biskup podnosi:

Na ratunek narodu nieraz poświęconego Matce Bożej, Królowej Korony Polskiej, a przez nią Sercu Jezusowemu, Pan Bóg wzbudził Tad. Kościuszkę... Ten zgromadził przy sobie ludzi szczerze miłujących kraj swój i naród. Chociaż miał dużo nauki ze szkół i z wojny w Ameryce, jednak rozumiał, iż bez ratunku Bożego nic nie poradzi. To też, krzyżem leżąc w kościele podczas Mszy św. wzywał pomocy Bożej do wielkiej sprawy, jaką przedsięwziął: usunąć złe obyczaje i ukrócić samowolę szlachty... Rządy polskie naprawić... Lud wiejski uwolnić od pańszczyzny niewolniczej; zrównać go w prawach obywatelskich z innymi stanami, by ten lud zainteresował się krajem, poznał go, pokochał oraz zechciał go bronić... Obce wojska z kraju wygnać, — pod hasłem: „wolność, całość, niepodległość”... Zebrał więc wojsko ze wszystkich stanów, i rozpoczął nowy porządek sprawiedliwy w kraju zaprowadzać, — a jednocześnie wojować mężnie z wrogami...

Inne zaś były zamiary Boże, niż plany ludzkie: chciał widocznie Pan Bóg ukarać Polaków za grzechy, odbierając im „wolność, całość, niepodległość” kraju, lecz nie chciał ich śmiertelnie, ale raczej poprawy i wyrobienia... I patrzmy, co się stało. Powstanie się nie powiedziało: Kościuszkę ciężkie rany położyły do niewoli, a potem zmuszony był opuścić kraj. Polska pocięta na 3 części, tem samem złamana została do grobu przez 3 panujących, co usiedli jakby na wieku jej trumny. Samo imię jej zostało wymazane. I to, co stanowi podstawę życia narodu, poczęło rozbić, niszczyć: Wiara katol.

w ucisku... Język polski i historia — wzbroniona... S kołnictwo i wychowanie młodzieży — w duchu obcym... Polacy wezwani do służby obcym mocarstwom, lub zmuszeni dla kawałka chleba opuszczać kraj ojczysty... Tak, Kościuszkę umarli, — i Polska legła w grobie. Dziś 100 lat od chwili, jak oczy zamknął... A my, czyśmy się zebraли tu na plac i żalobę po nim?.. Posłuchajcie i rozważcie. Oto przed oczyma duszy naszej przesuwają się, jak w kole, obrazy 100 letn. bytu narodu polskiego — od śmierci Kościuszki po dzień.

1. Była uciskana i prześladowana wiara św. (zamykano lub burzono kościoły, utrudniano udzielanie Sakramentów św., odprawianie nabożeństw, procesji, zapisywanie się do bractw; różnice i szkaplerze nieraz zdzierano z piersi polskich, itd.)... Aż oto za tę wiarę św., która była fundamentem życia Polaków, dała państwu polskiemu potęgę i sławę, zabezpieczała „wolność i niepodległość”, powstała tysiące męczenników — na szlaku od granic Polski po przez kazamaty, lochy, więzienia, aż hen na stępy i kopalnie syberyjskie... Męczeństwo zaś jest objawem życia, siły, hartu żyjącego człowieka, nie umarłego.

2. Język był zakazany, — tymczasem matki i piastunki już nad kolebką dziecięcia pieśni polskie nuciły. Młodzież szkolna mowy ojczystej uczyła się samochcąc na poddaszach, strychach, w lochach, po gajach i lasach. Uczy się na pamięć utworów wieszczów narodowych — Krasińskich, Słowackich, Mickiewiczów i in. Spiewa pieśni i hymny, miewa potajemnie ododczyty i pogadanki, — o czym? o Polsce „wolnej, całej i niepodległej”...

3. Historia polska wzbroniona, — a rodzice i nauczyciele i pisarze polscy — młodzieży i dorosłym rozprowadzają i pieśń o Lechu, Kraku, o Sobieskich, Żółkiewskich, Czarnieckich, o świetlanej jasnogórskiej postaci Kordeckiego, o sławnych pochodach pancernych rycerzy polskich, — o husarii nieustraszonej, co umiała nawet fale morza Bałtyckiego pokonać, — o przemyślnych atakach ułanów, — o bojach sławnych, bitwach zwycięskich Polaków z wrogami napastującymi ich kraj... Zgola całe życie polskie — dobrych synów Ojczyzny dla zachęty i pokrzepienia, ałych — do odstraszenia — stawia przed o-

czym. A pokolenie za pokoleniem tem się karmi — wrdycha i tęskni za Polską „wolną, całą i niepodległą”...

4. Szkolnictwo polskie zostało zniesione, a w szkołach rządowych panujących mocarstw wczepiano młodzieży polskiej narodowość obcą... Pomimo to szkoły polskie powstały skrycie — pod strzechą wieśniacza, i w miejskich domach, i po dworach obywatelskich. Krzewieniu zaś obcego ducha w szkołach rodzice i wychowawcy polecy wszelkimi, nieraz nadludzkimi wysiłkami przeciwdziałali, wczepiając w młodociane serca ducha polskiego. Praca ta o tyle była skuteczną, że przez cały czas niewoli w narodzie polskim nigdy nie zabrakło gorących miłośników kraju, gotowych mienia, zdrowia, życie własne poświęcić, i braci swych za sobą porwać do pracy ku odzyskaniu i odbudowaniu Polski „wolnej, całej i niepodległej”...

5. Naród wypychany, wysiedlany do obcych krajów... mnóstwo Polaków znalazło tam d brobyt, i „szczęście” doczesne, — a jednak od cudnych krań obcych tęsknią za smutnym błękitem nieba polskiego, za szerokimi równinami i piaskami głębi ojczystej. Pachną im sine wątegi wysmukłych sosn, jodeł i świerków lasów swojskich. Nad palmy rozkoszne wdzięczniejsze dla oka ich obwisłe warkocze brzoź. Miłe sercu polskie kwiaty polne i ogrodowe, pola i łąki zielone, szmery potoków górskich, rzek i strumieni. A gwar gospody wiejskiej, i fujarki pastusze, i pieśni żniwiarów, muzyka i tańce narodowe, organy kościołów wiejskich i miejskich i potężne suplikacje, — wszystko takie uroczyste, że serce ciągnie z dążył miast obcych, z głębi stepów, z oceanów... W przekonaniu tych Polaków-wychodźców zgola niema kraju miłszego i piękniejszego nad Polskę, — lecz „całą, wolną i niepodległą”...

6. Mocarsze, co Polskę zawiadnęli, orzekli, iż Polaki już niemaż na świecie. Jednak własnymi oczami widzieli przez przeszło 100 lat, jak pogrobowca Polska raz po raz zrywała się do bojów o swoją „wolność, całość i niepodległość”...

7. W tymże czasie rośnie, potężnieje i rozszerza się w całym kraju demokratyzacja społeczeństwa: równość w prawach wszystkich stanów. Niemcy i Austria znoszą pańszczyznę w 1747 r., Rosja w r. 1862, — czy z

życiowości dla ludu polskiego, czy w celu oderwania go od szlachty i duchowieństwa, a przykucia go do siebie, — nie wchodzić w to. Jednak sam fakt świadczy, że „sprawiedliwość” zwyciężyła, a lud polski do ziemi się przywiązał i kraj goręcej pokochał...

Patrzcież, — 100 lat minęło dziś od śmierci Kościuszki, a przez ten czas naród polski żył i oddychał tem, czem żył i oddychał Kościuszkę. Testament Naczelnika był pochodnią jasną i orzeźwieniem dla narodu w krzyżowej jego drodze...

Cóż to wszystko znaczy? — Że Polska pogrzebana została nie umarła, lecz żywa. Dla tego więc wciąż rzuca się, podnosi wieko swej trumny; i ciężko a niewygodnie rozbiorem na niem siedzieć... Powiadają, że Polska dziś „zmarłychwstaje”, — lecz ona nigdy nie umarła; była tylko skutą kajdanami niewoli. I nie uspokoi się, aż sprawa jej „wolności, całości i niepodległości” zostanie rozwiązana według prawa Bożego i międzynarodowej sprawiedliwości: „oddaj, co winien”!

Kościuszkę, jako naczelną Wódz tych, co Ojczyznę umiłowali duszą całą, był wcieleniem wyrazicielem w swym życiu i czynach publicznych tej prawdy, że każdy naród, więc i Polacy, ma prawo do życia swobodnego na całym obszarze swej Ojczyzny niepodległej. Ta wolność, całość, niepodległość jest jego skarbem najdroższym, tak mu potrzebna, jak krew do życia, jak powietrze do oddychania... Kościuszkę bronił jej dla narodu swego mieczem, zasłaniał pierśią; dla niej poświęcił mienie, krew, zdrowie i życie... Za to mu naród wdzięczny usypał niebotyczny kopiec pod Krakowem — z ziemi polskiej przesiąkniętej krwią męczeńską i znojnym potem pracy. Za to stawia mu pomniki, zawiesza tablice; układa na cześć jego hymny, pieśni, muzyczne utwory. Za to ukochał go wieśniak, a wizerunkiem jego zdobi swą izbę; za to cni go obywatel, i zdobi komnatę swą jego portretem. Za to każde miejsce jego czynów bohaterów stało się najdroższą relikwią narodową, — znaczone krzyżami, pomnikami, napisami... W ten sposób miła, pamięć o Tad. Kościuszcze przechodzi z pokolenia do pokolenia...

W 100 letnią rocznicę śmierci Bohatera trzeba by w żalobie i smutku czcić pamięć jego. Natomiast żaloba zmienia się w tryumf jego, w po-

wszelkie składanie holdu jego osobie, czynom. Ledwo wyrzucił tyżenie postawienia pamiątkowej płaskorzeźby w Kielecach, wnet artyści, majstrowie i pracownicy z niepomiernym zapalem zabrali się do roboty i w ciągu niespełna 10 dni dokonali dzieła nad siły ludzkie... Nie tylko starci, lecz także dzieci składali ofiary: nawet ubogie dziewczynki przyniosły 2 gr., lub 2 hal., byle i one mogły mieć udział we wznoszeniu „pomnika”. Zapal ogarnął wszystkich duchownych i świeckich, by odpowiednio do stanowiska, uzdolnień, możliwości uczcić umiłowanego Naczelnika narodu. Lud wiejski również chętnie podał się na narady obchodowe; a w teatrze na przedstawieniu ku uczczeniu Kościuszki danem znalazł się tak tłumie, że miejsc zabrakło. Dziś na uroczyste odsłonięcie płaskorzeźby zgromadzili się mężczyźni i kobiety dorośli i młodzież z feretronami, chorągiewkami, sztandarami ze wszystkich parafii Kieleckich...

Zebrałiśmy się, by okazać, że duch Kościuszki w nas żyje, że kochamy Ojczyznę, że pragniemy wolności i niepodległości dla Polski całej. Lecz w Kościuszcze miłość narodu i kraju łączyła się:

1. Z duchem religijności, wiary katolickiej. Do żadnej niechrześcijańskiej partii, do żadnej sekty (np. rewolucjonistów, komunistów, masonów — we Francji i w Polsce) namawiany — nigdy nie przystał... A u nas jaka wiara i moc przekonań religijnych? Każde sekta, każda partja — najbardziej niechrześcijańska, dla religii wroga (np. socjalistów) znajduje wśród nas natchnień wspólników.

2. Z duchem obyczajów dobrych, które Kościuszek zachował sam i wszystkich do nich namawiał; Jeżeli nie poprawimy obyczajów naszych... jeżeli będziemy podli, chciwi, interesowani, niedbający o kraj swój — słusznie, abyśmy potem mieli kajdany na szyjach... A nasze obyczaje, szczególnie w obecnych czasach wojennych? Zrozumieliśmy o nich mówić...

3. Z żądzą służenia — w zaparciu się siebie — idei wolności... A my tę wolność oddaliśmy dla chleba, dla tytułu dlaodznaki. Mocarstwa sąsiadnie pomyślały, że Polacy zadowoleni z niewoli, skoro ekwapiwie i gromadnie ciągną na urzędy wysuwane dla załatwiania i utrwalania interesów obcych nie polskich... U nas dużo tumanienia słówkami błyskotliwymi o „zaparcie się i ofiarności”. — w praktyce życiowej na pierwszym miejscu interes osobisty, nie dobro Ojczyzny...

4. Z pragnieniem i staraniem się — jednoczenia i zbratania wszystkich... A u nas rozbić narodu na liczne partje — sobie wrogie. Są takie, co obłudnie głosząc „braterstwo”, szerzą krwawą nienawiść stanową i wojnę...

Słusznie ktoś powiedział: „Jeżeli Kościuszek nie na zbawcę był nam posłany, to przecie na wzór”.

Patrzmy na wzór! Dla tegoż wizerunek Kościuszki umieszciliśmy na placu największej uczęszczanym, na miejscu widzialnym. Ile razy z tej wieży odgłos dzwołu poleci przez miasto, wniknie do domów, niech wnika nie tylko do uszu waszych, lecz także do serca i do sumienia. Niech budzi do cnoty, do miłości kraju na wierze ojców, wierze katolickiej opartej.

Patrz na ten wzór młodzieży polskiej — a ucz się gruntownie nauki... i wyrabiaj charakter szlachetny, byś za przykładem, Kościuszki mogła życiem swym pożytek Ojczyźnie przynieść...

Patrzcie na ten wzór obywatele i mieszkańcy miasta, — a uczcie się trwać w cnotach religijności, bezinteresowności, sprawiedliwości, miłosierdzia względem bliźnich, jak to okazywał wielki Wódz narodu naszego...

Patrz na ten wzór ludu wiejskiego, — a ucz się wdzięczności dla swego najlepszego opiekuna i obrońcy Tad, Kościuszki... ucz się trwania przy wierze w... Ucz się poznawać i miłować swe zagrody, oraz cały kraj swój polski... Idą do ciebie rozmaici nauczyciele i „laziaki” obłudni, ludzie złej woli. Dla korzyści własnej dla partji swej niechrześcijańskiej — różne kłamliwe obietnice ci dają, by pociągnąć za sobą i pchnąć do grabieży i rozboju na zgubę twoją... Nie słuchaj ich, lecz ucz się od Kościuszki mieć zawsze

przed oczyma Boga i Ojczyzny dobro we wszystkich zamierzeniach i czynach swoich...

Jeżeli przez obchód uroczysty rocznicy 100-letniej zgonu umiłowanego Naczelnika narodu, rozbudzimy w sobie gorliwość do służby Boga i Ojczyzny, stanie się on pokrzepieniem i ożywieniem dusz i serc naszych; rozbudzi do szlachetnej pracy nad odrodzeniem całego kraju...

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW.). Urzędowo donoszą dnia 17 stycznia 1918 r.

Wschodni teren walk

Nic nowego.

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu księcia Ruprechta.

Żadnych większych operacji bojowych.

W wielu odcinkach frontu walki wywiadowcze.

Na północ od Paschendanle, nad Scarpe, pod Venthuelles i St. Quentin wzięto 3 nieco angiłków do niewoli.

Włoski teren walk.

Sytuacja nie uległa zmianie.

W bezowocnych a obfitych w straty natarciach z dnia 11-go i 15 go stycznia utracili włosy w jeńcach 12 oficerów i przeszło 300 szeregowców.

Front macedoński.

W łuku Cerny utrzymała się spójność działalności artyleryjska.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Rokowania w sprawie terytoriów okupowanych.

BRZEŚĆ LITEWSKI 17-go stycznia.

Posiedzenie popołudniowe otworzył o g. 5 sekretarz stanu v. Kühlmann słowami następującymi:

Moi panowie! Dzisiaj rano doprowadziliśmy do końca omawianie sprawy terminu, przyrzeczone z ubolewaniem musimy stwierdzić, że jakkolwiek przytoczone przez nas motywy są natury najzupełniej przekonywującej, to jednakże po stronie przeciwnych nie było wcale skłonności do p-zychylenia się w jakikolwiek sposób do naszych wywodów.

Przejdziemy teraz do drugiego punktu dyskusji, dotyczącego ogólnych przesłanek politycznych, przy których nastąpić ma urzeczywistnienie prawa samookreślenia narodów. Przy daniu odpowiedzi na kompleks tych kwestji sprawą najważniejszą jest to mianowicie, w jakim stopniu na swobodę głosowania lub ewentualnie wyborów do decydującego zgromadzenia może wpłynąć obecność wojsk na tych terytoriach. Sprzymierzone delegacje kierują się najzupełniej szczerym zamiarem stworzenia dla głosowania lub ewentualnie dla wyborów możliwego maksimum absolutnej wolności politycznej, dającej się pogodzić z towarzyszącymi stosunkami.

Pewna ilość uzbrojonych i podlegających dyscyplinie sił, jest konieczna dla utrzymania porządku publicznego. Z naszej strony dana będzie obietnica w formie obowiązującej, iż owe zorganizowane siły wojskowe na omawianym terytorjum, pod żadnym pozorem nie będą uprawiały polityki, oraz nie wążą się wywierać żadnego nacisku politycznego. Wychodząc z tego poglądu reprezentujemy bezwzględnie tezę, iż obecność tych sił zorganizowanych nie może w żaden sposób wpływać na

wolność głosowania i dlatego ich obecność w żadnym razie nie wpłynie na przeprowadzenie zupełnie swobodnego głosowania.

Przewodniczący delegacji rosyjskiej przedewszystkiem podniósł ponownie kwestję opuszczenia okupowanych terytoriów. Wobec sklerowanej do niego na skutek tego prośby sekretarza stanu v. Kühlmana, aby mówił na temat, to znaczy w sprawie, pod jakimi mianowicie warunkami może się odbyć głosowanie, któreby mogło być uważane przez obie strony za odpowiednie i wolne od wpływów nacisku wojennego ujawnienie woli narodu, oświadczył pan Trocki, iż musi przedewszystkiem w sprawie opróżnienia terytoriów stworzyć sobie zupełną jasność, jakiej dotychczas jeszcze nie posiada.

Sekretarz stanu v. Kühlmann odpowiedział, iż pozostawał on pod wrażeniem, że dzięki dyskusji przedpołudniowej, sprawa terminu wyjaśniona została dostatecznie. O ile rzecz się ma i na-czej, to nie ma on nic przeciwko temu, skoro pan przewodniczący delegacji rosyjskiej temat ten omawia w dalszym ciągu. Nie może on przejąć, gwarancji zato, czy w terminie, praktycznie wchodzącym w rachubę co do głosowania, motywy natury wojskowej nie uczynią wprost niemożliwym całkowitego opuszczenia omawianego terytorjum.

Konwent czy konstytuanta.

SZTOKHOLM, 17 stycznia. Donoszą tu z Petersburga: Niezależnie od opozycji, jaką stawiają bolszewikom wszystkie inne stronnictwa rosyjskie, muszą oni zważyć jeszcze tarcia we wewnętrzne, grożące im samym rozłamem.

W Radzie komisarzy ludowych panują dwa zasadnicze prądy — radykalny, dążący do proklamowania Lenina dyktatorem i zamienienia konstytuanty przez konwent narodowy, który ugruntowałby ustrój socjalistyczny w Rosji, choćby drogą terroru, oraz — umiarkowany, pragnący zwołania konstytuanty i szukający porozumienia z innymi stronnictwami socjalistycznymi.

Sytuacja w Petersburgu zmienia się wciąż na korzyść jednego lub drugiego kierunku, wskutek czego ogólny chaos wciąż wzrasta.

AMSTERDAM, 17 stycznia. „Times” donosi z Petersburga: Komisarz ludowy do spraw rolnictwa, Kałagiejew, oświadczył, że konstytuanta otwarta będzie w nadchodzący piątek; dzienniki utrzymują jednak, że nastąpi to w dniu 21 b. m.

Z rozporządzenia rządu, z Kronszadtu przybyło do Petersburga 6 krążowników i przeciwtorpedowców, w celu przeciwdziałania wszelkim możliwym rozruchom, wywołanym w związku z otwarciem konstytuanty.

Rumunja a Rosja.

ROTTERDAM. „Daily Chronicle” donosi z Petersburga: Władze rosyjskie poleciły rumuńskiemu biurowi rządowemu, by się rozwiązało do dnia 31 b. m.

W dniu tym mają również opuścić terytorjum rosyjskie wszyscy członkowie władz rumuńskich.

Odnalezienie Kieronskiego?

SZTOKHOLM, 17 stycznia. „Nasz Wiek” (Riecz) donosi, że rządowi bolszewickiemu udało się odnaleźć kryjówkę Kieronskiego.

Podczas gdy poszukiwano go w całej Rosji, przebywał on spokojnie w Petersburgu w mieszkaniu jednego z radnych miejskich.

Dom okrażyły wojska bolszewickie.

Pragnienia kół niemieckich kresów wschodnich.

BERLIN 16 stycznia. (BTW.) Organ kanclerski „Nordd. Allg. Ztg.” pisze półurzędowo: Kanclerz Rzeszy przyjął dzisiaj w obecności ministra spraw wewnętrznych, kilku panów z Poznańskiego, którzy mu przedstawili zamiary

i pragnienia kół niemieckich kresów wschodnich w zakresie polityki w sprawie Polski.

Unja Finlandji z Estlandją?

„Taegliche Rundschau” podaje następującą depeszę: „Aften Tidende” dowiaduje się z dobrego źródła, że w Helsingforsie opracowywany jest plan unji Finlandji z Estlandją.

Rozpatrzeniem sprawy zajmie się specjalna komisja mieszana.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa wystąpią przeciwko temu projektowi Niemcy; podobnego kroku spodziewać się należy ze strony Rosji, jeżeli bolszewicy nie utrzymają się przy władzy.

Tureckie warunki pokoju.

KRAKÓW. — Z Wiednia donoszą do „Kurjera ilustrowanego”, że Turcja postawiła Rosji następujące warunki pokoju:

Granice mają pozostać te same co przed wojną. W przeciągu dwóch lat po zawarciu pokoju zawrą obie strony traktaty o zegludze handlowej i traktaty konsularne. Straty, poniesione przez osoby prywatne, mają być zwrócone, terytorjalne bezpieczeństwo i swobodny rozwój Persji mają być zagwarantowane na podstawie zupełnej niezawisłości tego państwa. Jeszcze przed końcem wojny przyznany będzie rosyjskim okrętom wolny przejazd przez Dardanale i Bosfor. Wojska obu państw mogą być mobilizowane tylko w celach obronnych. W ciągu 6—8 tygodni po podpisaniu traktatu pokojowego Rosja wycofa swe wojska za granicę i zdemobilizuje flotę czarnomorską.

Chińczycy do Europy.

BERLIN. — Jak donosi „Lokal Anzeiger”, według wiadomości, nadchodzących z Londynu, komisja francusko chińska omawia obecnie sprawę wysłania wojska chińskiego do Europy. Chiński minister wojny, Tuen Szy Fu, proponuje, aby użyć na wyprowadzenie do Europy wojska chińskiego tych sum, które Chiny są dłużne jeszcze koalicji za powstanie bokserów.

Prasa niemiecka o rokowaniach w Brześciu.

Po ogłoszeniu ostatniego komunikatu o rokowaniach pokojowych w Brześciu Litewskim dzienniki berlińskie piszą:

„Lokal Anzeiger” sądzi, że z góry można było przewidzieć, iż pan Trocki przemawiać będzie w innym tonie, niż jego towarzysze. Język, którym przemawiał przedstawiciel niemieckiego dowództwa naczelnego odrzucał się jasnością. Może się to Rosjanom podobać, lub nie, lecz jeżeli pan Trocki przyjechał do Brześcia po to, aby sprawę popsuć, to naród rosyjski będzie o tym innego zdania, gdyż liczy on na bezwzględne zawarcie pokoju.

„Vossische Zeitung” pisze między innymi: Niemcy nigdy nie mogli myśleć o zupełnym opuszczeniu okupowanych terytoriów rosyjskich przed zawarciem ogólnego pokoju. Niepewna przewidzieć zmiennych kolei wojny. Postąpilibyśmy lekkomyślnie, gdybyśmy się wyrzekli strategicznych korzyści naszych okupacji na wschodzie i narazili może przez to ojczyznę naszą na jakieś niebezpieczeństwo.

„Germanja” wyraża nadzieję, że Rosjanie będą musieli przyjąć do przekonania, że znajdują się oni ze swymi roszczeniami na mylnym drodze.

„Vorwärts” mniema, że jeżeli po obu stronach będzie dobra wola, to da się osiągnąć porozumienie.

„Berliner Morgenpost” pisze: My możemy w spokoju czekać na dalszy rozwój wypadków. Czy Rosjanie mogą to uczynić — oto kwestja na którą sobie sami musimy dać jasną odpowiedź. Sądząc z tego, co wiemy o stosunkach panujących w ich kraju i na ich froncie, wydaje nam się, że oni tego nie potrafią zrobić.

„Berliner Volkszeitung” powiada: Istnieje wspólna podstawa dla Rosji i czwóprzymiarza. Zdaje się, jakby się ona w ostatnich dniach zachwiała.

2 dnia na dzień.

Rozmowa z p. Kucharzewskim.

WIEDEN, 16 stycznia. (WAT.) Wiedeński c. i k. Biuro tel.-korespondencyjne donosi: W rozmowie z przedstawicielem polskiej agencji prasowej wypowiedział się polski prezes ministrów p. Kucharzewski o wrażeniu i o wnioskach wiedeńskiej podróży polskiej Rady regencyjnej. Oświadczył on, że konferencje z kołami miarodajnymi przyczyniły się do wyjaśnienia całego szeregu spraw. Rząd polski, jak w Berlinie, tak też w Wiedniu, przedstawił projekt organizacji armii polskiej, którego przychylnie zbadanie jest zamierzone. Sprawę udziału przedstawicieli państwa polskiego w rokowaniach pokojowych częściowo uregulowano. Dopuszczeniu Polaków do rokowań brzeskich w charakterze nie tylko rzeczoznawców i doradców, lecz w charakterze podobnym do tego, w jakim się znajdują delegaci Ukrainy, — stoją na drodze przeszkody natury międzynarodowej. Według poglądu p. Kucharzewskiego względy te dzisiaj — wobec tego, że wydarzenia wojny domagają się rewizji dotychczas obowiązującego prawa międzynarodowego — mogłyby nie mieć znaczenia bezwzględnie obowiązującego. Rząd i naród polski widzieliby we wzięciu udziału w rokowaniach pokojowych dowód życzliwości państw centralnych, oraz zastosowania w praktyce już uznanych teoretycznie atrybutów suwerenności państwa polskiego. Co się tyczy rozwiązania sprawy polskiej, to oświadczył p. Kucharzewski, że od chwili znanych deklaracji hr. Czernina i hr. Hertlinga w sprawie przyszłych losów Polski nie wydarzyło się nic nowego, co by mogło wpłynąć na zmianę dotychczasowego stanu sprawy. Obaż mężowie stanu zgodnie oświadczyli, że naród polski samodzielnie zdecyduje o swej przyszłości. Jest to niewzruszonym faktem, że monarchja i dynastja habsburska cieszyły się wielkimi sympatjami Polaków. Znajdzie się, mówił prezes ministrów — odpowiednia forma dla wyrażenia się tych sympatii i wspólnych interesów. Połączenie Galicji i Polski Kongresowej jest gorącym pragnieniem całego narodu polskiego.

O sejm w Królestwie.

W opinii polskiej coraz to głośniejsze odzywa się wołanie o Sejm w Warszawie. Ostatnio wyraziły w tym względzie życzenia różne partie polityczne, w szczególności lewica domaga się Sejmu i zapowiada, że powołanie Rady Stanu nie może zadowolić ogółu i Sejmowi nie zastąpi. Interesujące są wobec tego uwagi, jakich udzielił dyrektor departamentu politycznego, hr. Rostworowski, prasie warszawskiej o kwestji Sejmu.

Zapewnia on, że w powstaniu Rady Stanu można widzieć gwarancję jak najrychlejszego zwołania Sejmu. Bez Rady Stanu nie może bowiem być wydana żadna ustawa według patentu z 12 września. Jeżeli więc Sejm ma zaistnieć, Rada Stanu powinna przyjąć projekt ordynacji wyborczej. Ponadto Rada Stanu jako przedstawicielstwo częściowe, będzie musiała odwoływać się do Sejmu w sprawach ważnych, więc w jej własnym interesie niejako leży rychłe zwołanie Sejmu. Gdy więc

Rada Stanu przyjmie ordynację, rząd będzie mógł zwołać Sejm. Hr. Rostworowski przewiduje, że skład Rady Stanu nie zadowoli ani prawicy, ani lewicy, gdyż będzie „kompromisowym”. Ale właśnie dlatego trzeba będzie rychło Sejm powołać. Wybory będą mogły być przeprowadzone nawet przed całkowitem przyjęciem administracji i rząd znajdzie na to sposoby.

• Wymiana depesz. Rada regencyjna Królestwa Polskiego przy przekroczeniu granicy państwa niemieckiego wysłała do cesarza niemieckiego oraz do paa kanclerza Rzeszy depesze gratulacyjne, na które otrzymała telegraficzną odpowiedź, w której między innymi zaznaczono: „Bodajby Wasze pierwsze odwiedziny w stolicy państwa niemieckiego stały się nowym kamieniem w budowie dla trwałego wzmocnienia przyjacielskich i ścisłych stosunków pomiędzy Niemcami a Polską”.

• Bezrobocie w Magistracie warszawskim zostało ukończono o tyle, iż po jednodzielnym strajku demonstracyjnym wszyscy urzędnicy w środę rano przybyli do biur i wznowili zajęcia.

Co zaś do robotników i służby szpitalnej — położenie dawniejsze poprawiło się o tyle, iż niektóre oddziały uruchomiono i pracowały one normalnie. Wczoraj w południe obradował Magistrat nad środkami, zmierzającymi do przywrócenia stosunków normalnych.

Z Sosnowca

Dnia 18/

— Od redakcji. Przemowę J. E. Biskupa Kieleckiego ze względu na aktualność wskazań choć z opóźnieniem przytaczamy dziś. Wcześniej z powodów od nas niezależnych podać nie mogliśmy.

— Pobyt na kuracji w Zakopanem. Ze źródła miarodajnego otrzymujemy następujące: Mieszkańcy C. N. Jenerał Gubernatorstwa: którzy chcą się udać do Zakopanego na kurację, muszą przedewszystkiem uzyskać pozwolenie na pobyt w tej miejscowości u c. i k. starostwa w Nowym Targu (w Galicji). Podania te należy skierować wprost do starostwa i dołączyć do nich 3 korony, jako opłatę za stempel i porto. Dopiero po przedłożeniu wystawionego przez starostwo pozwolenia na pobyt należy się starać o wizę w paszporcie u przedstawiciela c. i k. Naczelnego Dowództwa Armji, wydrukt paszportowy, Warszawa, Szczygła Nr. 12.

Jednocześnie zwraca się uwagę na to, że starostwo w Nowym Targu dozwalać będzie w przyszłości na pobyt w Zakopanem tylko tym podróżnym, którzy zabiorą ze sobą środki żywnościowe, jak mąkę, cukier, tłuszcz, płody strączkowe i t. d. w ilościach dostatecznych na czas pobytu w Zakopanem w stosunku do wyznaczonych urzędowo racji.

— Falszywe stumarkówki. W obiegu ukazywać się zaczęły podrobione banknoty stumarkowe Polskiej Królewskiej Kasy pożyczkowej.

Banknoty podrobione są podobno tak zręcznie, że odróżnić je mogą od razu tylko wprawni kasjerzy. „Sekret” fałszyfikatu tkwi w tem, że po odwilżeniu banknotu odbija się farba niebieska. Ponieważ w swoim czasie były już ostrzeżenia o kursowaniu fałszywych stumarkówek, zachodzi niewątpliwie fakt ukazania się nowej serii fałszyfikatów o odmiennych nieco cechach. Podrobione banknoty pochwycono w Łodzi u jakiegoś Żyda, który usiłował puścić je w obieg. Żyda tego aresztowano i odesłano do Warszawy.

— Koło przyjaciół nauk politycznych w Warszawie (Mazowiecka 7) powiadamia, że w sobotę dnia 19 stycznia r. b. o godz. 6 wieczorem p. t. Ludwik Krzywicki wygłosi referat p. t. „Organizacja statystyki w zakresie cen i widoków urodzaju” według tex następujących: Konieczność dobrej statystyki cen oraz statystyki zasiewów i urodzajów. Dobroć ta polega na 1)

wiarogodności liczb, 2) predkości ich opublikowania. Jak osiągnąć wiarogodność (znaczenie mężów zaufania w przeciwstawieniu do urzędów gminnych). Konieczność przedkieru opublikowania: w Niemczech ceny na 150 targach są ogłaszane nazajutrz po dniu, w którym je notowano, stan zaś zasiewów w tydzień czasu. Jaka powinna być organizacja tych działów statystyki.

W poniedziałek dnia 21 stycznia r. b. o godz. 6 wieczorem p. Tylus Komarnicki wygłosi referat p. t. „Uznanie międzynarodowe i powstanie reprezentacji dyplomatycznej nowego państwa” według tex następujących: Powstanie państwa belgijskiego w 1830 r. Konferencja mocarstw w Londynie. Stanowisko Anglii wobec przewrotu. Zasada suwerenności państwowej proklamowana przez belgijski kongres narodowy. Zasady a faktyczna postępowanie mocarstw wobec Belgji. Państwa bałkańskie w XIX wieku. Kongres paryski 1856 r. Tworzenie się państwa rumuńskiego. Trudności zdefiniowania tego procesu pod względem prawnym. Odwołanie się konferencji paryskiej do decyzji „dywanów” księstw naddunajskich. Proces stopniowej emancypacji Rumunii z pod władzy tureckiej. Wojna rosyjsko-turecka. Rosja a Rumunia. Proklamowanie niepodległości rumuńskiej. Kongres w San Stefano i Rumunia. Kongres belgijski i udział w nim państw bałkańskich (Grecja i Rumunia).

— Odczyt o współdzielczości. Dyrektor Warszawskiego Związku Stow. Spożywczych p. Melczarek w dniu 3 lutego b. r. w sali Związku polskiego na Pogoni wygłosi odczyt o współdzielczości. Szczegóły podamy później.

— Pogadanka. „Gospoda Mieszczańska” i „Two Rozwoju Rzemiosł i Handlu” dnia 20 b. m. urządzą pogadankę na temat: „Jak się rozwija produkcja z dawnych czasów, czyli o handlu, rzemiosłach i wielkim przemyśle”. Początek o godz. 4-ej popołudniu.

— Sprawozdanie kasowe Koła Samopomocy Wzajemnej 8-klasowej Szkoły Realnej w Sosnowcu (Sielcu) z przedstawienia „Kordjana” w dniu 12 stycznia r. b.

Wpłynęło ze sprzedaży biletów 1190 95 mk. Ze sprzedaży programów 158 70 mk. Wpłacono do kasy zamiast biletów na przedstawienie 21 mk. Razem czyni 1370 65 mk.

Koszta przedstawienia wynoszą 523 mk. 75 fen.

Czysty zysk 846 00 mk. Przelano 25 proc. z czystego zysku do Twa Pomocy dla niezdolnych uczniów i uczennic w Sosnowcu 21 72 mk.

Dla Koła „Samopomocy” przypada 635 18 mk.

Zamiast biletów na przedstawienie „Kordjana” ofiary złożyli pp.: dr. Fałsiński 6 mk., Z. Pietkowska 5 mk., Hetkowska 5 mk., Roch Kwapisiewicz 5 mk. Razem 21 mk.

Na Koło Samopomocy ofiary złożyli pp.: L. Pürschel 10 mk., Rojewski 5 mk. Razem 36 mk.

— Benefis dyr. Powiadowskiego. Benefis kierownika artystycznego Twa „Lutnia” p. Wł. Powiadowskiego naznaczony na dzień 1 lutego zapowiada się nader interesująco. Próby chórów męskich, żeńskich i orkiestry w pełnym toku. Repertuar pieśni złożony będzie z najcenniejszych utworów.

— Zmiany w sądownictwie. W okręgu sennowickim mianowani zostali sędziami: Stanisław Bauerert — w Koziegłowach, Stanisław Bontani — w Siewierzu, Ryszard Herman — w Czeladzi, Jan Urbanowicz — w Sosnowcu i Edward Witowski w Będzinie.

— Spalone dziecko. W czwartkowym numerze „Godz. Pol.” w korespondencjach z Zagłębia czytamy: Jeden z mieszkańców wsi Łagiza miał dwie wybranki. Jedną na miesiąc, w Łagizy, a drugą w Sosnowcu; do tej jeździł zwykle w niedzielę. Widocznie jednak pani połowy jego serca mieszkająca w Sosnowcu, wywarła na nim głębsze wrażenie, bo postanowił wziąć z nią ślub.

Alco co zrobić z drugą wybranką, która została matka?

Postanowiono dziecko usunąć, oblać je więc naftą i żywcem spalić.

Tymczasem matka tego dziecięcia dowiaduje się, że jej kochany ma dru-

gą. Udała się do policji, oskarża siebie i jego, wymienia nazwisko akuszerki. Rezultatem tego zeznania jest aresztowanie amanta, niejakiemu Sikory i oddanie sprawy sądowi okręgowemu do rozpatrzenia. Złożono również sądowi zwęglone ciało dziecka, wydobyte z ziemi. Sprawa ta ma być w tych dniach rozpatrywana.

— Schwytanie zbiega. W tych dniach udało się policji zatrzymać zbiega 23-letniego Zucha, o sprawkach którego i kilkakrotnych ucieczkach w swoim czasie donosiliśmy. Z. przyznał się do całego szeregu kradzieży, za które był poszukiwany, a przy zatrzymaniu zdradził go niefortunnie przyłapujący do twarzy sztuczny wąs.

— Skutki wichury. Szalejąca onegdaj wichura wyrządziła wielkie szkody również w śródmieściu, bowiem z niektórych kamienic pozrywała blachą kryte dachy, potłukła kilkanaście latarni elektrycznych, oraz poprzewracała parkany, między innymi, parkan posesji T-wa chrześcijańskich robotników przy ul. Kościelnej.

W dniu wczorajszym pociągi osobowe z Warszawy przychodziły ze znacznym opóźnieniem.

Z Dąbrowy.

+ Zebranie weteranów. Komitet pomocy dla weteranów z r. 1863 zwołuje zebranie sprawozdawcze w d. 20 stycznia b. r. o godz. 2 i pół po poł. do sali szkół p. Lewickiego ul. Królowej Jadwigi. Komitet nie urządza w roku bieżącym obchodu powstania Styczniowego pragnie, zebraniem tem zainteresować szerszą publiczność i dać możność ludziom dobrej woli złożenia dowodów pamięci o bohaterach naszych, którzy lat temu 55 nieśli życie i krew swoją za wolność Ojczyzny. Osoby nie zapisane jeszcze jako członkowie komitetu, mogą zapisać się dn. 20 b. m. na pół godziny przed zebraniem.

+ Wiec. W nadchodzącą niedzielę w Dąbrowie zamierzony jest wiec przemysłowców. Spodziewany jest liczny udział przedstawicieli przemysłu, zresztą technicznych oraz osób interesujących się tą sprawą.

Będzińskie Starostwo.

Wobec powstających ostatnimi czasami nieporozumień ze Starostwem Będzińskim, nie od rzeczy będzie poinformować czytelników następującą notatką:

„Starostwo w Będzinie, była to tak zwana wieczysta dzierżawa dawnego państwowego majątku ziemskiego, która dnia 2 grudnia 1802 r. przez byłą pruską wojenną ekonomiczną komorę we Wrocławiu za kontraktem ówczesnym obywatelom m. Będzina na nieograniczony czas w dzierżawę oddana została.

Rząd rosyjski po przejęciu praw od zarządzających częścią Królestwa Polskiego przyznał ten akt dzierżawy i zobowiązał dzierżawców do punktualnego płacenia czynszu w sumie rubli 323.64 do kasy przynależnej. Podług prawa tutejszego, byli właściciele tej dzierżawy upoważnieni do odkupienia majątku ziemskiego na nieograniczoną własność od państwa, jeżeliby się na to zgodzili, aby czynsz dzierżawy na 20 lat z góry państwu jednorazowo zapłacić.

Wszystko to zostało w 1909 roku dopełnionem i od tego czasu dzierżawcy zostali właścicielami majątku ziemskiego „Starostwo”.

Dotychczas do ogólnej własności starostwa należały: a) dom narożny w Starym Rynku „Wójtostwo”, b) młyn wodny w Będzinie, c) dom na staraj Dąbrowie pod nazwą „Karczna”, d) Góra Zamkowa z ruinami zamku, e) obszary łąk pod nazwą „Radka”, „Bocian” i „Wikarowska”. Oprócz tego przeszły w przeciągu lat, różne części dawnych ogólnych gruntów starostwa drogą sprzedaży do pojedynczych prywatnych właścicieli, którzy uważali się za właścicieli tych gruntów i w uiszczeniu czynszu dzierżawy dla państwa udziału nie brali. Czynsz dzierżawcy płacony był z ogólnego dochodu tego majątku ziemskiego, pozostałości zaś

od dochodu po potrąceniu kosztów zarządu, były rozdzielane między pierwotnych dzierżawców, względnie ich następców. Majątku rachmego Starostwo nie posiada. Starostwo początkowo podzielone było między 136 obywateli i podług tego jest też części udziałowych 136 lecz liczba właścicieli Starostwa nie odpowiada liczbie udziałów, ponieważ niektórzy obywatele kupowali od swych współobywateli w różnych czasach więcej udziałów, inne zaś działy rozpadły się dziedzicznie między licznych spadkobierców.

Osobą prawną Starostwa był rządca majątku, któremu nadano tytuł „Kuratora”.

Kurator był wybrany przez udziałowców i był upoważniony zawierać umowy, sporządzać akta kupna i sprzedaży gruntów Starostwa i w ogóle majątkiem zarządzać.

O ustalenie pisowni.

W dniach 4 i 5 b. m. odbyła się w Krakowie konferencja, zainicjowana przez Akademię umiejętności w Krakowie, w celu ujednolnienia pisowni na wszystkich ziemiach polskich i dla wszystkich Polaków. Pomimo znacznych trudności komunikacyjnych i innych przeszkód przybyli delegaci ze wszystkich ziem polski.

Członków konferencji powitali: sekretarz generalny Akademii, prof. B. Ulanowski i dyrektor wydziału filologicznego, prof. K. Morawski. Obaj mówcy podnieśli doniosłość konferencji, na której zgromadzili się delegaci ze wszystkich stron Polski, aby wspólnie obradować nad sprawą, obchodzącą wszystkich Polaków. Zidaniem zjawiają się doświadczenia, nie chodzi o to, jaka ma być pisownia, lecz o to, aby była jednolita w całej Polsce.

Po otwarciu posiedzenia, delegaci Macierzy szkolnej z Warszawy przedstawiili wniosek, aby zebranie obrady swoje uważało tylko za materiał do decyzji, decyzję zaś ostateczną złożyło do rąk Akademii umiejętności w Krakowie, której autorytetowi wszyscy polacy i wszystkie polskie instytucje winny się poddać bez apelacji i bez protestu. Przemówienia mówców poprzednich, zarówno jak i wniosek Macierzy szkolnej warszawskiej zgromadzeni przyjęli jednomyślnie. Za wnioskiem Macierzy szkolnej w Warszawie poszli wszyscy inni delegaci, oświadczając zgodzie, iż mają mandat do poddania się bezwzględnej ortografii, uchwalonej przez Akademię umiejętności w Krakowie.

Po wyczerpaniu wszystkich zagadnień ortograficznych, przewodniczący prof. Morawski zamknął konferencję, dziękując zgromadzonym za okazane Akademii zaufanie.

Loterja Legionów Polskich.

W drugim dniu ciągnięcia piątej klasy, główniejsze wygrane padły, jak następuje:

100,000 mk. na n-r 22305
4,000 mk. na n-ry: 11360 22787
2,000 mk. na n-ry: 14897 15225 20198 29983
1,000 mk. na n-ry: 963 5495 5350 6318 6641
7586 8742 14981 15277 15714 23135 24526 30414
500 mk. na n-ry: 939 5875 9410 12654 15527
22602 25039 25677 26569 28760 31033
200 mk. na n-ry: 2182 5449 5687 6908 7313
8035 10709 11260 12449 153947 15922 16170
24958 25839 25855 27021 28282.

Trzeci dzień ciągnięcia.
8000 mk. na n-ry 22305
4000 mk. na n-ry 16476
2000 mk. na n-ry 1989 5752 5938 23693
24608 24999
1000 mk. na n-ry 1709 18475 20851 24568
24598.
500 mk. na n-ry 4388 6286 23377 27645,
28137 29897 30722
200 mk. na n-ry 1815 3700 4727 5647 7173
10554 11605 13839 15460 15826 16161 16238
16710 19174 19369 19642 19765 20091 25981
26654.

OFIARY.

Wpłacono bezpośrednio do kasy Towarzystwa na wpisy szkolne zamiast biletu na koncert.

Przez W.W. Pańów:

P. Stamirowski z Łodzi	mk. 50.
Baurer	28.
Dieter	25.
Lamprecht	25.
Mayer z Warszawy	20.
Krasnodębski Aleksander	10.
Wiałocki	10.
Dr. Falkowski	10.
Meyerhold	8.
Plodowski	7.
Jung	6.
Falkenhau	6.
Brzozko	5.

Zamiast powinnować noworocznych wpłacili na Polską Macierz Szkolną w Grodźcu pp.: Stanisław Skarbiński mk. 50, St. M. Skarbiński mk. 20, J. Brzostowski mk. 10, Paulina i Br. Kolbe mk. 10, St. Raszewski mk. 7. Po mk. 5. J. Barasiewicz, A. Benni, Borynowicz, J. Kujawski, A. Meklemburg, W. Myszkowski, Ks. L. Tomasiak, M. Wróblewski i L. Zywanowski. Po mk. 3. G. Borkowski, W. Osarnecki, R. Dłuski, W. Stankiewicz, St. Kazibutowski, T. Kossakowski, W. Męsyński, J. Tomasiak, F. Witaszński, St. Zaręba, M. Zarębski, P. M. N. N. Po mk. 2. J. Badowski, St. Biakowski, Bronikowski, Br. Brzostowski, J. Bykowski, W. Osapliński, A. Czarnecki, P. Gawronski, Kamiński, Kiełb, St. Janiak, L. Malinowski, A. Michalec, Mickiewicz, J. Musiałowicz, J. Paszkiewicz, P. Patkowski, W. Pietruszkiewicz, J. Stefański, W. Stanek, J. Wiczorkiewicz, W. Ziemiński. Po mk. 1.50. B. Gluski, J. Gołab, Wł. Michałowski, T. Stanek mk. 1.25. Po mk. 1. A. Osajkowska, W. Osopowski, M. Długocka, K. Gajdzik, J. Gołab, S. Gołab, Hartman, Wł. Hiller, S. Lewandowska, W. Łukasik, T. Klimkiewicz, J. Machoń, J. Paluchiewicz, St. Presser, K. Pyrzyk, P. J. Solnicka, Z. Sienkiewiczówna, Wł. Szkulik, Słomczyński, M. Słomkowski, S. J. Zawadzki po marce 1, Januszk, M. Sienkiewicz, P. Zimny po mk. 0.50. Razem Mk. 252.25.

Złożyli ofiary na ręce ks. Raczyńskiego zamiast powinnować noworocznych: Na listę Nr. 73 A. Oleński 3 mk., Szulcys Ant 3 mk. Na listę Nr. 14 p. Strzeszewski i 48 osób nazwiska nie ostateczne, razem 68 mk. 50 fen. Na listę Nr. 85 firma Oemus i S-ka 12 mk., B. Makowski 5 mk., W. Maruszewski 3 mk. Na listę Nr. 125 Madrzycki 3 mk., Zenderowski X. P. i G. po 1 mk. 20 fen. Na listę Nr. 26 S. Zorawski 5 mk., Kaźmierczak 50.

Złożyli ofiary na ręce ks. Raczyńskiego zamiast powinnować noworocznych: Na listę Nr. 103 p. Zwoliński M. i inni na listę Nr. 128 razem mk. 13. Stefania Zawadzka mk. 2. Walewska 1. Na listę Nr. 28 A. i M. Jasiński mk. 5. Na listę Nr. 109 i 94 Zimmermann mk. 5. Gołab, J. X po 3 mk. L. Piętkowie, Olbrichowie, Lipski, R. Rogowski po 2 mk., Kamiński 2.50, Judziński, X. Weickert, Giełkowie po 1 mk., Zytko 60 fen., W. X. Sabusz, Dippel, Opalkowie po 50 fen., Pawlikowie X. po 30 fen. Wojciechowski 25 fen., Mieczysław Mitnicki 12 mk.

O nowej metodzie leczenia chorób płucnych.

W tej strasznej epoce wojny nawiedziły kraj nasz choroby, szczególnie zaś suchoty-gruźlica. Suchoty pochłaniają obecnie w Polsce dziesiątki tysięcy ludzi, tak że przeprowadzić musimy z tą plagą ludzkości zaciętą walkę.

Z zadowoleniem możemy przeto tutaj zaznaczyć, że medycyna z bogactwami się obecnie nowym środkiem przeciwo-gruźliczym, a mianowicie wynaleziony został preparat „FAGOSOL”.

Po należytym wypróbowaniu w klinikach i szpitalach znalazł „FAGOSOL” natychmiast zastosowanie wśród chorych.

Przekonano się albowiem, że „FAGOSOL” wywiera dodatni wpływ na wszelkie przejawy, towarzyszące suchotom płuc.

Prócz specjalnego działania na gruźlicę, „FAGOSOL” stosowany jest z wyśmienitym wynikiem przy bronchicie, astmie, kokuksu, influenzy oraz przy wszelkie zastarzałe kaszle i kataru płuc.

Można przytoczyć tysiące wypadków w których chorzy płucni tylko dzięki „FAGOSOLOWI”, powrócili do zdrowia.

Lekarze orzekli, że „FAGOSOL” jest bardzo cennym środkiem przeciw chorobom płucnym, wobec czego stosować należy „FAGOSOL” w tych wypadkach, gdzie trzeba działać szybko i energicznie.

Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 2461

Ogłoszenie.

Do Rejestru Firmowego Królewsko-Polskiego Sądu Okręgowego w Sosnowcu wciągnięto w dniu 10 stycznia 1918r. następujące firmy:

Do Działu A, Tom II.

- Nr. 1017. J. Grünbaum Sosnowiec Warszawa 20 właściciel Julian Grünbaum Sosnowiec Kowalska 6.
Nr. 1018. „Zygmunt” Sosnowiec Sielecka 14 Filja „Zygmunt” Sosnowiec Malachowskiego 12, właściciel Józef Kröll Sosnowiec Sielecka 14.
Nr. 1019. „Nowość” Sosnowiec Orla 28, właściciel Adam Kröll Sosnowiec Orla 28.
Nr. 1020. Feliks Horzelski Czeladź Bytomska 47 właściciel Feliks Horzelski Czeladź Bytomska 47.
Nr. 1021. Stanisław Horzelski Czeladź Miłowska 56 właściciel Stanisław Horzelski, Czeladź Miłowska 56.
Nr. 1022. Kohn Czeladź właściciel Hercka Kohn Czeladź.
Nr. 1023. Piotr Horzelski Czeladź Bytomska 1 właściciel Piotr Horzelski Czeladź Bytomska 1.
Nr. 1024. Jusek Karlsbrun Sosnowiec Modrzejowska 1 właściciel Jusek Karlsbrun Sosnowiec Modrzejowska 1.
Nr. 1025. Michał Górecki Czeladź właściciel Michał Górecki Czeladź.
Nr. 1026. Majer Goldberg Grodziec-Pekin. właściciel Majer Goldberg, Grodziec-Pekin.
Nr. 1027. Hana Goldberg Grodziec, właścicielka Hana Goldberg żona Kalmy Goldberga Grodziec.
Nr. 1028. Nik for Kalchowicz Czeladź właścicielka Antonina Kalchowicz Czeladź.
Nr. 1029. B. Koss Sosnowiec Renardowska 47 właścicielka Władysława Koss Sosnowiec Renardowska 47.
Nr. 1030. M. Jagiellowicz i S-ka Sosnowiec 3 Maja 22 właściciele 1) Marja Zdebich żona Karola Zdebicha Sosnowiec Przejazd 1, 2) Marjan Jagiellowicz Sosnowiec Swoboda 6. Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła działalność z d. 13 października 1911 roku. Współnicy upoważnieni do zastępowania spółki razem. Na mocy aktu sporządzonego u reagenta w Sosnowcu Jana Raykowskiego w d. 6 września 1917 r. za Nr. 1512, Spółka została rozwiązana. Wspólnik Marja Zdebich wyzła ze spółki. Marjan Jagiellowicz stał się jedynym i wyłącznym właścicielem przedsiębiorstwa bez prawa korzystania z dotychczasowej firmy i przyjął na siebie zobowiązanie pokrycia z własnych funduszy wszystkich należności, przypadających wierzycielom od firmy „Jagiellowicz i S-ka”.
Nr. 1031. H. nryk Liberman Sosnowiec Modrzejowska 12, właściciel Heraz vel H. nryk Liberman, Sosnowiec Targowa 8.
Nr. 1032. Józefat Kubisa Siewierz właściciel Józefat Kubisa Siewierz.
Nr. 1033. J. K. biza Siewierz właściciel J. K. Kubisa restaurator Siewierz.
Nr. 1034. Anszel Krakowski Zawiercie Siewierska 5 właściciel Anszel Krakowski, Zawiercie Siewierska 5.
Nr. 1035. Szyja J. Dymant Zawiercie Łośnicka 41, właściciel Szyja Jusek Dymant, Zawiercie Łośnicka 41.
Nr. 878. Pomiedzy współwłaścicielem i współnikiem spółki firmowej „Z. W. Kamiński” w Sosnowcu Z gmuntem Kamińskim, a żoną jego Wandą-Dorotą 2 ch imion, ur. Reicher na mocy umowy przedślubnej z 1906 r. ustanowioną została wyłączność majątku i wspólność dorobku.

Królewsko-Polski Sąd Okręgowy w Sosnowcu.

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu

ulica Dęblńska Nr. 11 (Iwangrodzka ma zajęcia

dla: kucharek, służących, do wszystkich, oraz potrzebuje dziewcząt do fabryki za granicę, robotników, i 3 fryzjerów Polaków.

Tamże poszukują pracy w kraju.

szwaczki, praczki, dziewczęta do wszystkich i do dzieci, kucharki, bufetowe, giser i stróż.

Świerzbę

szybko leczy mydlana 2619 „Maść P-ra Hebdy”.

Nie plami bielisz, ma przyjemny zapach. Żądać w aptekach i apt. apt., skład główny Tow. Akc. FR. KARPINSKI, Elektoralna 85 w Warszawie.

KINO-TEATR

„Zacisze”

Wejście od ul. Dęblńskiej.

Terje Vigen

Akt 1 Straszne skutki wojny, 2. Niebezpieczna wyprawa po żywność, 3. Spotkanie z nieprzyjacielem, 4. Po pięciu latach, 5. Wielka burza na morzu, 6. Przebaczenie wrogowi.

Od wtorku 15 stycznia i dni następnych

demonstrowane będzie wybitne arcydzieło ekranowe ze słodkiej serii obrazów HENDRIKA p. t.:

Sensacyjny dramat w 6-ciu aktach według dzieła sławnego autora HENRYKA IBSENA

W roli głównej występuje słynny artysta szwedzki Wiktor Sjöstrom.

UWAGA! Obraz powyższy był demonstrowany w teatrze „Orso” w Warszawie z olbrzymim powodzeniem. Zdjęcia do obrazu połączono z wielkimi trudnościami i niebezpieczeństwem podczas burzy na morzu, to też widz śledzi przebieg akcji z najwyższym napięciem od początku do końca.

NAD PROGRAM.

Przygody Jasia.

Sala dobrze ogrzana, dla wygod publiczności ustawiono kilka łód.